

ZÁM.

kat :].
ő elszá-
ek év-
en fel-
al való
köttes-
íránt
őly ígé-
és által
szíves

iben
l
dorné

t., mely
asóinak
ő Fel-
védelme
pénz-

vig,

yar író
ezeték-
nka és

Ungár

gyes 1
eddig
284 frt

atya a

s ada-
csi.

n-épület.
rsulat.

MIS LAP

MIMIKE KÉPESKÖNYVE. (Lásd a 234. lapon.)

XXVI. kötet, 15. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1884. április 13-án.

A VÖRÖS HORDÓ.

— Vigjáték egy felvonásban. —

Személyek:

LAJOS } diákok.
KÁLMÁN, }
SZIKLAI, festőművész.
BOROSNÉ, koreszmárosné.
MIHÁLY, kocsis.

(Szoba. Jobbra ajtó, az előtérben egy kisebb függönyajtó. Balra ajtó, ablak. A háttérben pamlag. Székek, asztalok.)

Első jelenet.

Borosné, Lajos, majd Kálmán.

Borosné (gyertyával kezében.) Csak erre tessék, ifiuracskám, ez lesz a szobájok. Nem lesz valami nagyon kényelmes, az igaz...

Lajos (jökedvően.) Oh kérem, azzal ne törődjék. Az ilyen magunkforma diák nem nagyon válogatós, csak épen hogy egy-két órát pihenhessünk.

Borosné. Persze, persze, boldog fiatal-ság! No hát pihenni itt megpihenhetnek, egyik a divánon, másik a karos-zékben. Volt ám itt azelőtt ágy is, de Sziklai ur kivitette, mert ő itt dolgozik, helyre van szüksége s a szomszédban van a háló szobája.

Lajos. Nagy köszönettel tartozunk neki, hogy átengedte nekünk a szobáját. Kicsoda ez a Sziklai ur? Valami festőféle, ugy-e?

Borosné. Festő bizony, még pedig hires festő. Itt volt már tavaly is több hétig, azt mondja, sehol sem talál olyan lefesteni való szép tájakat, mint itt a mi erdőnkben. Le is pingálja ám úgy, hogy még való-ságosan sem szebb. Lefestette a mi koreszmánkat is, aztán meg a vén körtefát, a

bagolysziklát, most még a várromot festi.

Lajos. Várromot? Talán épen azt, a melyet ide jöttünkben az utról láttunk?

Borosné. Épen azt, ifiuracskám. Na-gyon hires régi vár az, beszélnek is róla sok mindenféle történetet... igen ám! No, én nem mondom, hogy igaz, azt sem mondom hogy nem igaz, de már az bizonyos, hogy ez a Sziklai ur nem fél semmitől, akár késő éjszaka is holdvilágnál ott botorkál a düledező falak közt és mindenféle ócska lomot hordoz haza.

Lajos. Miféle lomot?

Borosné. Hát azt mondja, hogy régi-ségeket, a miket ott talál, holmi ócska vasdarabokat, faragott köveket.

Lajos. Ahá, tudom már, régiségeket gyűjt. Oh, az sokszor nagyon érdekes.

Borosné. Már ugy kell lenni, különben nem hordaná ide. Nézze, ifiuracskám, itt ez a fülke tele van már mindenféle ilyen haszontalan törmelékkal. És szörnyen félti is ám, azért kérem is az ifiurakat, ne menjenek oda be, ne nyuljanak hozzá semmihez.

Lajos. Isten mentsen. Sziklai ur nagyon szives volt irántunk, hogy átengedte szobáját, csak nem fogjuk azzal meghálálni, hogy boszuságot okozunk neki.

Borosné. Különben nem is sokat látnának azokon az ócskaságokon. No, kivéve azt a nagy szobrot, a melyet ma hoztak ide. Ez is ott hevert már régóta a romok közt, az orra le van törve, a fél keze hiányzik, de azért Sziklai ur szörnyen nagyra van vele, gondosan be is takargatta egy ponyvába, azt mondja, hogy az valami nagyon régi érdekes szobor.

Lajos. Már ezt magam is nagyon szeretném látni. És kit ábrázol?

Borosné. Azt biz' én nem tudom. Valami nagy vitézt, a ki hajdan valamikor abban a várban lakott. Beszélik róla, hogy valami ellensége volt és utoljára ez ölte meg.

Kálmán (ki épen ekkor lépett be és az utolsó szavakat hallotta, ijedten.) Mi az? Kit ölte meg?

Lajos (nevetve.) Engemet nem, sőt úgy látom, hogy még talán tégedet sem.

Borosné. No de már most ideje, hogy az ifiurak lenyugodjanak, nagyon későre jár az idő, pedig azt mondta az öreg Mihály, hogy még hajnal előtt kell indulniok. Jó éjszakát!

Lajos. Jó éjszakát. (Borosné el.)

Második jelenet.

Lajos (jó kedvűen.) Pompás kis korcsma ez a »Vörös hordó.« Nem is hittem volna, hogy itt az erdő szélén ilyen jó helyre találjunk.

Kálmán (nyugtalanul.) No, nem mondhatnám...

Lajos. No persze, te soha sem vagy megelégedve. Hát nem pompás ez a mi kis utazásunk? Milyen étvágyunk volt! És most mindjárt milyen pompásan fogunk aludni! Az igaz, hogy sokat nem alhatunk, de ezt majd kipótoljuk otthon nagyapáéknál. De most még előbb fölirom a jegyzőkönyvembe uti naplómát. Megigérttem mamácskának, hogy mindenről gondosan számot adok. (Kis jegyzőkönyvet vesz elő a zsebéből és az asztalhoz ül.)

Kálmán (mindig nyugtalanul.) De... izé... Lajos, mondd csak...

Lajos. Pszt! Ne zavarj. (Ir.) »Délután indultunk, nem sokára eljutottunk a révhez. Egy kis szél fujt, a dereglye himbálózott, Kálmán ezt nagy tengeri viharoknak vélte és attól félt, hogy hajótörést szenvedünk és vízbe fulunk.«

Kálmán. De mikor...

Lajos (tovább ir.) »A János-hegy tetejéről gyönyörű kilátást élveztünk; lejövet a meredek helyeken Kálmán nagyon félt, hogy a lovak elragadnak és lefordulunk a magasból.«

Kálmán. Hát az nem is valami kellemes multság, mikor száz öles mélység mellett kocsikázik az ember...

Lajos (ir.) »A másik hegy még nagyobb volt, fölmenet leszálltunk a kocsiról, hogy a lovak könnyebben huzhassák, meg hogy kissé sétáljunk. Vándor-czigány csapattal találkoztunk, Kálmán nagyon félt, hogy elrabolják...«

Kálmán. Talán bizony soha sem történt efféle?

Lajos (ir.) »Újfaluban Mihály meg-itatta a lovakat, kiszálltunk és kissé szétnéztünk a faluban. Egy nagy kutya megugatott. Kálmán szörnyen félt, hogy a kutya agyonmarja.«

Kálmán. Nem is vágyódom egy csöppet sem kutyamarásra.

Lajos (ir.) »Holdvilágnál nagyon kellemesen utaztunk majd éjfélig s eljutottunk szerencsésen a »Vörös hordó« korcsmáig. Itt megszálltunk, pompásan vacsoráltunk s most mindjárt aludni fogunk. Kálmán nagyon fél...« Igaz a! Hát itt mitől félsz? Mert már az nem lehet másképp, mint hogy mindig félj valamitől.

Kálmán. Jól van jól, csak csufolódjál. Tudom, azért titokban magad is azt gondolod, hogy nem valami nagyon bátor-ságos dolog így egyedül utazni. Vagy a te atyádnak, vagy az enyémnek velünk kellett volna jönni.

Lajos (nevetve.) Oh, te nagyon keveset kívánsz. Vagy az én atyámnak, vagy a tiednek? Én azt hiszem, hogy még jobb lett volna, ha mindakettlen elkísérnek és még vagy két lovas csendőrt is kérnek a kocsí mellé. Szörnyű veszedelmek közt utazik ám az ember ezen a vidéken, míg eljut a vasuti állomáshoz.

Kálmán. Hát igen is érheti az embert veszedelem, mikor éjszaka kell utazni. Nem is értem, miért kell a vonatnak épen olyan korán reggel indulni.

Lajos. No, Kálmán, legyen eszed és ne ijedezz már annyit hiába. Volnál csak a testvérem, bizony kiverném belőled ezt a félénkséget, szégyelném, hogy ilyen gyáva testvérem van. Még ha leány volnál, no: de fiuhoz nem illik a gyávaság, mondhatom.

Kálmán. No már ebben ugyan nincs igazad, mert ha bajom esik, fiu létemre is csak úgy érzem, mint ha leány volnék.

Lajos. Jól van jól, ez igaz lehet, de hát mit ijedezel, mikor nincs semmi baj? Hát nem látod át, hogy ezzel szörnyen nevetségessé teszed magadat? Hanem persze a te fejed tele van mindenféle bolondos rémtörténetekkel, nem hiába intett a nevelő ur, hogy ne olvass mindig olyan haszontalan könyveket és ne hallgass minden ostoba mesére. Otthon persze ez tet-szett neked, most pedig, ha csak egy kis

kutyát látsz is, mindjárt holmi veszedel-mes történet jut eszedbe.

Kálmán. Soha se vitézkedjél olyan nagyon, tudom te is félsz itt ebben az elát-kozott csárdában.

Lajos (nevetve.) Félek? De ugyan mitől?

Kálmán. Hát nem vetted észre? Az a koresmáros... meg a felesége...

Lajos. De igen, hiszen beszéltem velők sokat. Nagyon jóra való emberek, az már bizonyos.

Kálmán. Akkor nem nézted meg őket jól. Olyan gonosz, ravasz a tekintetök.

Lajos (kaezagva.) Gonosz, ravasz! Ez a jámbor koresmáros, meg ez a beszédes jó öreg asszony! No ez már csakugyan mulatságos!

Kálmán. Majd nem fogod mulatságos-nak találni, ha kisül, hogy ezek is afféle gonosztevők, mint az ilyen erdőszéli kores-márosok lenni szoktak. Olvastam és hal-lottam én már sok ilyet... a fáradt utas belép, nem gyanít semmi rosszat, lefekszik és álmában aztán megölik, kirabolják.

Lajos (még mindig nevetve.) Ez már rettenetesen borzasztó. Most már értem. (Előveszi jegyzőkönyvét és ir.) »Kálmán fél, hogy az éjjel kirabolják és megölik.«

Kálmán. De hát ne légy olyan köny-nyelmű, Lajos. Gondolj csak egy kissé utána, hol vagyunk. Az erdő szélén, elha-gyott vidéken, ismeretlen koresmában s még a neve is rosszat jelent... »Vörös hordó.«

Lajos. Persze, az van kipingálva az ajtó fölé.

Kálmán. De miért? Hordót nem szok-

tak vörösre festeni... hanem a vértől igen is vörössé lehet.

Lajos. Eh, már csakugyan unalmas vagy. Hát azt hiszed, hogy az öreg Mihály valami zsványtanyára hozott volna minket?

Kálmán. Hát ki tudja, hogy nincs-e szintén benne a bandában?

Lajos. De már ez csakugyan nagyon bolond beszéd, Kálmán. Az öreg Mihály, aki egész életén át a mi családunknál szolgált hűségesen, az majd zsványokkal czim-

NE TOVÁBB. (Lásd a 239. lapon.)

borál és ide hoz minket, hogy meggyilkoltasson! Hahaha! És mi haszna volna? Hiszen még a pénz sincs nálunk, apám az öreg Mihályra bízta, mint régi, derék hű emberére. No de most már csak annyit

mondok, hogy nagy oktalanság, a mit beszélsz és majdnem épen olyan oktalanság, hogy én hallgatlak, mikor alig egy-két óránk van az alvásra. (Ledől a pamlagra.)

Kálmán (ijedten) Mit csinálsz?

Lajos. Láthatod... lefekszem és aludni fogok, míg az öreg Mihály föl nem kelt. Tudod, hogy hajnalban már a vasutnál kell lennünk.

Kálmán. De talán csak nem akarsz igazán aludni?

Lajos. De igen... sőt... (ásít) már alszom is... Jó éjszakát!

Kálmán. De Lajos... kérlek, ne aludjál... ne hagyj magamra... gondold meg, ha valami baj fenyegetne, jobb ha ébren vagyunk... Már alszik! Lajos!... Milyen meggondolatlan! Most már csak annyi, mintha egészen egymagam volnék itt ebben a zsványfészekben... mert fogadni mernék, hogy az. Kinek másnak építenék ide az erdő szélére? Oh, minnek is jöttünk ide... Ha tudtam volna, rá nem állok erre a kirándulásra. Mi szükség ott lennünk azon a mulatságon, melyet az ő nagypapja ad? Vagy ha már épen menni kell, mért nem nappal utaztunk? Akkor ezen a vidéken fényes nappal mentünk volna végig és éjjel a vasuton utaztunk volna, ott mindig sok az ember, nincs mitől tartani... és ha éjszaka érünk oda, ez nem lett volna olyan nagy baj, mint hogy itt kell töltenünk az éjt ebben a gyanus korcsmában. Lajos, ne aludjál!... Nem hallja, alszik mint a bunda. No de én nem fogok aludni... és biztosítom magamat minden hirtelen megrohanás ellen. Eltorlaszolom az ajtókat. (Mégfogja az asztalt és nagy robajjal a jobboldali ajtó elé vonszolja.) Így ni!

Sziklai (hangja kívülről hallatszik.) Micsoda lárma ez, fiuk? A korcsmárosné azt mondta nekem, hogy két tisztességes uri fiu számára engedjem át a szobámat...

De úgy látom, ti valami garázda ficzkók vagytok.

Kálmán (Félre.) Ez az a bizonyos festő. (Fenn az ajtó felé szólva.) Bocsánatot kérek... én voltam... izé... igen... de már csöndesen leszek.

Sziklai (kivülről.) Azt tanácsolom is, mert különben kiteszem a szűrötöket.

Kálmán. Milyen durva hang és milyen fenyegető beszéd! Ez csak még gyanúsabbá teszi a dolgot. De hiszen én nem hagyom magamat oly könnyen... Ki tudja, miféle ember ez a festő? Hátha nem is festő, hanem valami rablóvezér és egyetért ezekkel a korcsmárosokkal? Az egyik ajtót már eltorlaszoltam... a másik elé ezt a nagy karszéket tolom. (Ismét nagy zajjal teszi.)

Borosné (hangja kívülről hallatszik.) Mit csinálnak az ifiurak, hogy olyan nagy lármát csapnak? Talán beteg lett valamelyikök?

Kálmán. Oh dehogy, nincs semmi bajunk.

Borosné (kivülről.) Mert ha baj van, hát csak szóljanak, főzők mindjárt egy kis herbateát.

Kálmán (félre.) Talán hogy megmérgezen. (Fenn.) Köszönjük, nincs szükségünk semmire... nincs semmi bajunk.

Borosné (kivülről.) No ha nincs bajuk, akkor kérem legyenek csöndesen. Mi egész nap dolgozunk, éjszaka aludni akarunk. Jó lesz, ha már az ifiurak is aludni mennek. (Hallani lépteit, amint távozik.)

Kálmán. Elment... hallom... Nagyon biztatnak minden oldalról, hogy csak aludjunk... persze, mert így könnyebben elbánhatnának velünk. De én csak azért

sem fogok aludni... engem nem lepnek meg; ha betörnek, lármát ütök. Oh, csak már elmúlt volna ez az éjszaka! Már nem is lehet messze a reggel. Kinézek az ablakon, talán már virrad. (Hirtelen fölrántja az ablakot s a kezében levő gyertyát a szél elfújja.) Jaj Istenem! Most meg sötétben legyek itt! Oh, egymást éri a szerencsétlenség! Oh!... De ott az asztalon láttam gyufát, emlékszem... (tapogatózva arra megy, utközben feldöntve egy széket.)

Sziklai (hangja kívülről hallatszik.) Ejnye milliom adta, hát már újra kezdődik? Nyugton legyetek, azt mondom, mert ha bemegegyek, majd lesz ne mulass!

Kálmán. Jaj istenem! (tapogatózik és megtalálja a gyufát, meggyújtja a gyertyát.) Oh, csakhogy legalább újra világosság van! Ez is jobb, mint az a borzasztó sötétség. De itt nem maradhatok, innen menekülni kell, minden perczen betörhetnek. Igen, csakhogy merre meneküljek? Az ablak nagyon magasan van, kitöröm a nyakamat, ha leugrom, az ajtók meg épen az ellenséghez vezetnek. Itt valami függönnyt látok... mintha ajtó volna... hátha itt kijuthatni a szabadba (Kezében a gyertyával bemegegy a függöny mögé, de rögtön rémülettel rohan ki.) Iszonyú! Rettentetes! Lajos, Lajos! Ébredj föl! (Rázza.) Nem ébred! Várj csak! (egy pohár vizet hoz s nyakon önti Lajost.)

Lajos (fölugrik.) Mi ez? Hát elment az eszed? Mit öntesz rám vizet? (Megrágadja és megrázza.)

Kálmán. Nem bánom, ha meg is versz, csak már egyszer ne aludjál. Lajos nekem igazam volt... zsványtanyára jutottunk... itt... ebben a fülkében egy

meggyilkolt ember fekszik, tisztán láthatni a lepedő alatt.

Lajos. Eh, miféle ostobaságot beszélsz!

Kálmán. Ez nem ostobaság, én magam láttam, ha nem hiszed, nézd meg.

Lajos (ásitva.) Nem vagyok rá kíváncsi, úgy is tudom micsoda. Engedj aludnom és hagyd már abba ezt a neveltséges szepegést. (Lefekszik és elalszik.)

Kálmán (kétségbeesve.) Nem hiszi... már megint alszik! De hiszen ez borzasztó! Én itt legyek egy meggyilkolt ember közelében! Oh ez lehetetlen, segítséget kell keresnem. Hátha ez a festő csakugyan igazi festő és nem rabló? Akkor ő hozzá fordulhatok... ő bizonyosan nem tudja, milyen szörnyű helyen vagyunk itt. (Eltolja az asztalt az ajtó elöl és erősen kopog.) Uram, kedves Sziklai ur!

Sziklai (kívülről.) No mi az már megint!

Kálmán. Oh kérem, könyörüljön rajtunk... segítsen!

Sziklai (kívülről.) Baj van? Mindjárt jövök, mindjárt!

Harmadik jelenet.

Voltak. Sziklai.

Sziklai (háló köntösben belép.) Nos hát mi a baj, kis öcsém? Ugyancsak sokat nyugtalankodtok egész éjjel.

Kálmán. Oh, hogy ne! Hiszen itt zsványfészekbe tévedtünk.

Sziklai (gunyosan.) Igazán? És mit csinálnak azok a zsványok?

Kálmán. Kifosztják, megölik az utasokat!

Sziklai. Ez már nem szép dolog. És te ezt fölfedezted? Nagyon ügyes kis vitéz

vagy. Lám, én már a második nyarat töltöm itt és még semmit sem vettem észre.

Kálmán. Pedig úgy van. (Reszketve.) Itt ebben a fülkében... magam láttam... eldugták, betakarták...!

Sziklai (nagyot nevetve.) Ott fekszik? Ejnye ejnye!

Kálmán. Nem hiszi? Ott van, nézze meg...nem él!

Sziklai (még inkább nevetve.) Nem él...

...SEHOL SEM TALÁLTAM EGY MORZSÁT SEM. (Lásd a 239. lapon.)

csakugyan nem él, az már bizonyos. Soha sem is fog többé föltámadni, jót állok róla.

Kálmán (remegve félre.) Nevet...jót áll... Oh istenem, jól sejtettem, ez is

rabló, talán éppen ez ölte meg... végem van. (Térdre esik Sziklai előtt.) Oh kérem, szépen kérem, ne bántson engem... ne öljön meg... mindenemet oda adom...

tudn
ajtot.

Mihály (hangja kívülről hallatszik.)
Ifurak, tessék fölkelni! Már virrad,
indulnunk kell. (Nyitogatja az ajtót.) Mi
ez? El van torlaszolva az ajtó?

Sziklai (nevetve.) Meghiszem azt,
mikor zsványfészekben van az ember,
kerüljön az én szobám felé, Mihály
barátom.

EGÉR APÓ ÓVATOSAN KÖZELEDETT. (Lásd a 240. la pon.)

Negyedik jelenet.

Voltak. Mihály, majd Borosné.

Mihály (belép.) Már azt szeretném
tudni, mire való így eltorlaszolni az
ajtót, mintha rablóktól félnének. De nini,

hát Kálmán urinak mi a baja? Olyan
fehér, akár a fal. Bizonyosan rosszul
aludt. De a Lajos urfi annál jobban alszik,
(Megrázza.) Lajos urfi, tessék fölkelni.

Lajos (fölgrik.) Indulunk? Bizony

még szerettem volna egy kicsit aludni, de ha ideje, hát induljunk.

Borosné (belép.) Mindjárt kész a reggeli, jó lesz az utra egy kis meleg kávé. De micsoda rendetlenség van itt? És miért dörömböltek annyit egész éjjel?

Sziklai (nevetve.) Hja, kedves Borosné asszonyom, annak nagy oka van. Ez a vitéz kis barátom (Kálmánra mutat) fölfedezte, hogy mi, a kik itt lakunk, rablógyilkosok vagyunk.

Borosné (ámulva.) Micsoda? Rablógyilkosok?

Sziklai. Az ám. Meg is találta itt a fülkében azt az embert, a ki már nem él, le van takarva.

Borosné (félíg bosszusan.) Már micsoda bolondság ez? Hiszen azt Sziklai ur hozta ide.

Sziklai. Persze hogy én. (Kézen fogja Kálmánt, ki ezalatt zavartan bámult egyikről a másikra.) Jőjj csak, vitéz barátom, nézd meg azt az agyon ütött embert. (Bevezeti a fülkébe.)

Lajos (nevetve.) Oh, én már értem az egészet. De ennyire ijedősnek mégsem hittem. (Sziklai és Kálmán visszatérnek.) No's hát mit szólna most, Kálmán?

Kálmán (szégyenkezve.) Hát... hát azt, hogy nagyon együgyű voltam s a félelem egészen megzavarta az eszemet. Kérem, bocsássanak meg.

Lajos. De még Mihálytól is kérj bocsánatot, mert föltetted róla, hogy zsi-ványok közé hozott.

Mihály (neheztelve.) Ejnye ifurac-kám, hát ilyen csufságot ejtett rajtam!

Kálmán (őszintén.) Ne haragudjék, jó. Mihály! (Sziklaihoz és Borosnéhoz) és önök is

bocsássanak meg... belátom oktalansá-gomat, igaza volt Lajosnak, meg a tanító urnak otthon, hogy az ostoba rossz köny-vek egészen megzavarták a fejemet s nem hallgattam az okos szóra.

Sziklai. És magadnak okoztál egy nagyon rossz éjszakát.

Borosné. No ha belátta, akkor mi nem haragszunk. Tessék jönni reggelizni.

Mihály. Igen bizony, indulunk.

Kálmán (mialatt kifelé mennek.) Ezt az éjt nem egyhamar fogom felejteni. Lajos, ird be az uti naplódba és ha valaha még olyan oktalan félelemben látnál, hát akkor emlékeztess...

Lajos. A »Vörös hordó« korcsmára. Meg is teszem.

Kálmán. Nem hiszem, mert rajta leszek, hogy ne legyen rá szükség.

— A függöny legördül. —

MIMIKE KÉPESKÖNYVE.

(Képpel a címlapon.)

*Óh be szép ez a könyv, istenem be szép!
Benne mennyi s milyen gyönyörű a kép!
Összeforgattam már minden levelet,
De szemem pihenni nem talál helyet.*

*Van pingálva ebben ház, templom, szoba,
Elefánt, oroszlán s mennyi katona!
Ez huszár, ki olyan nyalkán paripáz,
E lobogós tollú — ez meg a vadász.*

*El se mondhatom mind a szépségeket,
Mik e könyvbe vannak, mert nem is lehet;
Hisz még azt se mondtam, hogy a könyv fele
Gyönyörű mesékkal van telíttele.*

*S tudjátok, e könyvhöz mint jutottam én?
Leczkém mindennapra megtanultam én,
S jó tanítónk most a húsvét ünnepen
Piros tojás helyett ezt adta nekem.*

M

tott, já
mében
kalács
nagy o
ülték.
a legsz
édesség
padt a
leányka
vében,
kisassz
mindj
leányka
ságba.

L
gatóba
ugyanc
játosztá
hez meg

—
tok ezt
itt közt

—
felelt B
Mariska
zülünk.

—
—
ha elege
történet
szíves le

—
—
a kis áld

A MEGTAGADOTT ALAMIZSNA.

— Beszélyke, két képpel. —

Mosolygó tavaszi napfény ragyogott odakint, vidám gyermeksereg mulatott, játszadozott bent az uri lak nagy termében. A hosszú asztal tele volt rakva kalácscsal, himes tojással, a mi nem volt nagy csoda, mert husvét nagy ünnepét ülték. De már az füresa volt, hogy a hol a legszebb himes tojás, legtöbb kalács, édesség volt, oda ozsomma idején egy sápadt arczu, tiszta, de egyszerű öltözetű leánykát ültettek, aztán úgy jártak a kedvében, mintha legalább is valami királykisasszony lett volna. Pedig akárki is mindjárt láthatta, hogy egyszerű szegény leányka, a ki alig illett bele ebbe a társaságba.

Lórika, a ki a szomszéd faluból látogatába jött át és hű, kényes leányka volt, ugyancsak begyesen is nézett a szokatlan játszótársra és egyszer így szólt Emmikéhez meg Sárikához:

— Igazán nem tudom, hogy tudtátok ezt a Mariskát ide hívni. Mit keres ő itt köztünk? Nem hozzánk való.

— De igen, ő inkább mint akárki, felelt Emmike élénken s kissé elpirult. Mariska külön leányka, mint akárki közülünk.

— Ohó! Azt már szeretném látni.

— Pedig úgy van, szólt Sárika. Majd ha eleget játszottunk, elmondom neked a történetét. Hanem addig is légy nyájas, szíves hozzá.

— Azt már biz én nem teszem.

— A mi kedvünkért megteheted ezt a kis áldozatot.

De Lórika bizony nem tette meg, egész délután szóba sem állt Mariskával, a ki ezt szerencsére észre sem vette, annyira boldog volt, mert a többiek annál nyájasabban játszottak vele. Mire azonban este kiki hazatért, már Lórika is szívesen megölelte Mariskát, mert ekkorra Sárika már elmondta az ígért kis történetet. Egészen jól mondta-e el, nem tudom, azért hát inkább magam beszélem el.

Még a télen volt, mikor kemény hideg járt és hó borította a földet. Egy napon Emmike és Sárika roppant komoly tanakodásban ültek a szobájokban és nem hiába, mert fontos dologgal voltak elfoglalva, — pénzt olvastak. A kis szekrényke, melyet egyszer karácsonyi ajándéku kaptak, hogy megtakarított tizeskéiket, krajczárkáikat bele rakják, nyitva állott s a két kis leányka kezei tele voltak fényes pénzdarabokkal.

— Sok, nagyon sok pénzünk van! szólt Emmike. Nézd csak, itt huszaska is van, még pedig kettő!

— Tizeske meg egész marokkal! tevé hozzá Sárika. De okosan tettük, hogy mind félre raktuk. Most aztán vásárolhatunk, a mi csak tetszik.

— Igen bizony. De már ideje is, alig birtam már bevárni, hogy születésem napja legyen.

— Meg is üljük ám nagyszerűen! Mamácska megengedte, hogy holnapra vegyünk a magunk pénzén, a mit akarunk. Legjobb lesz, ha még ma besétálunk a városba.

— Meg is teszszük, csak először olvassuk meg, hogy mennyink van. Tudod, fele az enyém, fele a tied, de együtt vásá-

rolhatunk születésnapom örömére, majd osztozni fogunk.

— Nagyon jó lesz.

Megolvasták a pénzt. Sok volt, nagyon sok, csak épen két krajczár kellett volna, hát egy egész forint lett volna.

— Jaj de sok! szólta Sárrika tapsolva. De ugyan mit is ve-
gyünk rajta?

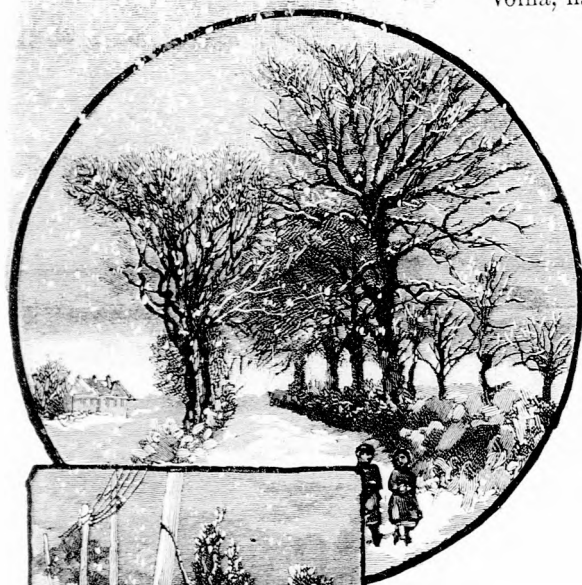
— Azt majd meglátjuk, ha ott leszünk a boltban, felelt Emmike. Valami nagyon szépet, nagyon jót veszünk, csukorkát, fűgét, narancsot, a mi csak kell.

— Akkor hát induljunk. Ozsonnáig megjárhatjuk.

A városon kívül, szép kert-
től körülvelt házban laktak. Nem voltak afféle elkényeztetett gyer-
mekek s bár jókora séta volt be
a városba, akárhányszor megtet-
ték télen is magukban. Gyorsan
felöltöztek tehát és utnak ered-

tek. Alighogy a nagy fasonon végig mentek, javá-
ban kezdett havazni, de ez nem ijesztette el őket,
sőt még jobb kedvök lett, szerették a szállongó hó-
pihéket. Vigan szaladgálva mentek előre s el sem

téveszthették az utat, mert épen
arra vezetett a vaspálya, ennek
mentén egyenesen a városba ju-
tottak. A pálya mellett versenyt
futottak a táviró sodronyt tartó
rudakhoz s észre sem vették jó-
formán, mikor már bent voltak
a városban. Itt is jó ismerősök
voltak, a mamával sokszor jártak
a boltokba, egyenesen neki in-
dultak tehát oda, a hol kedvökre
való portékát vásárolhattak.
Előbb azonban nagy tanácsot tar-

tottak a bolt ablaka előtt, megnézegették az oda kirakott sokféle jó édességet és hosszú válogatás után Emmike is, Sárika is elhatározta, hogy mit fog vásárolni.

Már épen be akartak lépni a boltba, mikor egy sápadt, szomorú arcú leányka lépett eléjük és félénk, könnyörgő hangon kért alamizsnát.

— Édes anyám betegen fekszik otthon, kis testvérem éhen vesz! Kedves jó kisasszonyok, segítsenek valamivel.

Emmike és Sárika nem voltak rossz szívek s első pillanatban mindketten arra gondoltak, hogy van pénzüik, segíthetnek a szegény szenvedőkön, hiszen ugy is csupa fölösleges dolog az, amit vásárolni akarnak. Egy kis ideig habozva álltak meg, aztán Emmike odasugott Sárikának:

— Mit gondolsz, ne adjuk neki a pénzünket?

— Én is erre gondoltam... de hát akkor nekünk nem lesz semmi csemegénk.

— Igazad van, pedig holnapra nagy ünnepet kell csinálnunk. Nem adhatunk semmit.

Aztán oda fordult a sápadt leánykához és majdnem durván mondá:

— Nem adhatunk neked semmit... aztán nem is illik koldulni.

A kis leány még szomorubban ment odább, Emmike és Sárika pedig betértek a boltba és vásároltak mindenféle édességet, a mennyi csak telt a pénzükből.

Még vigabban, mint a hogy jöttek, indultak haza felé. Megint a vasut mentén haladtak, örvendezve beszélgettek arról, milyen sok jó holmit visznek a zsebükből. Egyszerre egészen közel azt a sápadt, szomoru koldusleánykát pillantották meg. De most nem kéregetett, hanem ijedten integetve kiáltá:

— Vigyázzanak, jön a vonat!

— Ugyan mit kiabálsz, talán azt hiszed, ránk tudsz ijeszteni, felelt Emmike.

Egy kis kanyarulatnál épen a vasuti sineken mentek s egy dombocska miatt nem látták a teljes erővel rohanó vonatot. A következő pillanatban már hallották s ekkor ijedtökben egyenesen előre kezdtek szaladni, mintha a gőzmozdony, így utól nem érhetne volna őket. Csak még egy-két másodperc és a mozdony agyongázolja őket; de ekkor a sápadt szegény leányka, látva hogy eszöket vesztették, hirtelen oda rohant, megragadta mind a kettőt és elrántotta őket az utról. A hirtelen mozdulatban azonban ő maga elvesztette az egyensúlyt s elesett, még pedig a mozdony felé, mely nagy erővel csapta vissza, úgy hogy a szegény leányka véresen, eszméletlenül terült el a havon.

Emmike és Sárika az ijedtségtől reszketve álltak ott egy ideig, aztán okosabbat nem tudván tenni, haza szaladtak

és elmondták a dolgot a mamának. A mama rögtön küldött embereket, kik a megsebesült leánykát hazavitték. Emmike mamája pedig maga sietett orvoshoz és odavezette a beteghez.

Emmike és Sárika semmikép sem tudtak többé örömet találni a sok édességben, a mit összevásároltak. Valami rossz érzés gyötörte őket, mintha bünt követtek volna el s a mama, ki mindent tudott, így szólt hozzájuk:

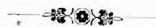
— Igen, rosszul, önzőn cselekedtetek. Csupa torkosságból sajnálatok egy kis alamizsnát a szegénytől. Ő pedig a rosszat azzal fizette vissza, hogy megmentette életeteket s szenved miattatok.

Emmike és Sárika sirva fakadtak s kérték, hogy meglátogathassák megmentőjüket, bocsánatot kérhessenek tőle.

Több hét mult, a zord tél helyett beköszönt a mosolygó tavasz s vele a szép husvét. És az ünnep előtt pár nappal kocsis állt meg a ház előtt s Mariska szállt le róla, még sápadtan, de már üdülőfényben. Emmikéhez és Sárikához pedig így szólt mamájok:

— Itt van megmentőtök s ezentul itt fog élni veletek. Ez a szent husvéti ünnep annak emlékére van, a ki feláldozta magát az emberek javáért. És e jó kis leányka, bár gyöngé és tudatlan, jó szive sugallatából követte a szent példát. Ti is vegyetek példát róla és szivetekben önzés többé ne honoljon!

— És e történetke elbeszélése után a kényes Lórika is örömmel ölelte meg a jó kis Mariskát.

NE TOVÁBB!

(Képpel a 229. lapon.)

RESZKET a test,
 Gyökeret ver a láb...
 Vészbe rohansz egyenest, —
 Ne tovább!
 Sári halt!
 Nem látod-e útag elállva?
 Nézd mint fen agyart
 Rád e gonosz kutya várva.
 Kicsike lány
 Fordulj te talán
 Vissza, — de mégis, — hisz a
 Vad utonálló csak a »Tisza«,
 Juhászgazdák bundás kutyája,
 Hisz ismer téged, — szólj csak rája
 S meglásd rögtön barátkozik veled,
 Farkat csóvál s megnyalja kis kezéd.

EGÉRAPÓ VESZEDELME.

— Mese, két képpel. —

Jaj de éhes vagyok! Mindjárt meghalok!

— Jaj de hát még én! Már én talán meg is haltam!

— Én meg nem érem az estét, ha mindjárt, de mindjárt nem kapok enni.

A kis egerek jajgattak, sivalkodtak ilyen módon, anyjuk már alig bírta őket csitítani.

— Csak még egy kicsit várjatok, mindjárt kaptok. Azonnal itt lesz apa, hoz mindegyiknek jó falatot. Nem is tudom, hol késik oly sokáig.

Alig mondta ezt, előjött egérapó. Ábrázolja azonban nagyon bus volt és üres zsákot hozott magával.

— Micsoda, hát nem hoztál ebédet? kiáltá mérgesen egérmama.

— Oh jaj, jaj! Meghalunk éhen, mindnyájan meghalunk! sivalkodtak a kicsinyek.

— Dehogy haltok éhen, szólt egérapó. Hiszen reggel jól falatoztatok.

— Oh, mikor volt az!

— A kicsinyeknek igazuk van, szólt egérmama. Azóta már megéheztek s neked mint apának kötelességed gondoskodni eleségről.

— Hiszen látjátok, hogy egészen belefáradtam. Órákig kerestem, kutattam, de hiába, sehol sem találtam egy morzsát sem. (Lásd a képet a 232 lapon.)

— No persze, szólt egérmama. Mintha én nem ismerném a házat. A konyhában, kamarában bőven találni sokféle jó csemegét.

— Az ám, tudom én azt. Csakhogy a konyhában most javában porolnak, takarítanak, még az orra helyét se dughatja ki az egér, mindjárt rákoppintának. A kamarába meg bezárták azt a gonosz nagy macskát, láttam, hogy leselkedik a gonosz. Meg kell várni, míg csönd lesz a házban és a macska elalszik, vagy talán megunja a leskelődést és kiszökik az ablakon.

— Nem várunk, nem várhatunk! Nagyon éhesek vagyunk! sivalkodtak a kicsinyek.

— No te ugyan gyönyörűséges egérapó vagy, szólt egérmama. Látod, milyen éhesek vagyunk mindnyájan és nem akarsz ebédet hozni. Pedig mennyi jó falat van a kamarában!

— De a macska!

— No bizony! Mintha először látád azt a macskát. Hányszor kergetett

már és mindig szépen elillantunk. Hanem persze, a ki rösteli a fáradságot, mindig talál kifogást. Te magad jól laktál, tudom, de ránk nem gondoltál.

Már ezt a szemrehányást egérapó nem tűrhette.

— Jól van, hát megpróbálom újra. Ti lássátok, ha megbánjátok.

És egérapó újra megindult, belopózott a kamarába. Ott feküdt a macska, látszólag jóízű álomban. Egérapó óvatosan közeledett (Lásd a képet a 223 lapon.) és biztatta magát, hogy a cicza csakugyan alszik. Lassan, lassan tehát előre merészkedett, — hajh, de a ravasz cicza jól látta mindezt, mert nem aludt igazán. Egy nagy ugrással az egérekére rohant, megkaparította és szegény egérapónak vége lett, a cicza megette.

Otthon pedig csak várták, sokáig várták egérapót. Este lett, aztán megint virradt, de többé nem tért vissza egérapó soha sem. Tudták, hogy vége van, megette a macska. Most már sirtak, ríttak és igazán volt okuk rá, mert most már ugyancsak sokat éheztek.

— Nem nyugodtunk meg a bölcs szóban, oktalan türelmetlenkedéssel magunk kergettük őt a veszedelembe, most már igazán megeshetik, hogy éhen veszünk.

Igyen panaszkodtak, de a késő bánat többé rajtuk nem segíthetett.

BETÜREJTVÉNY.

'SZ 4 M

Jótekonyság.

Táncsics Mihály elaggott magyar író részére: *Stokowski* Ella, mint egy színi előadás jövedelmét 24 frt. (Közreműködésök által e szép eredményhez hozzájárultak: *Rozser* Terézia, *Kemény* Etelka, *Adriányi* Vilma és *Iren*, *Szakmáry* Gabriella, *Aranjossi* Alice és *Stokowski* Ella.)

*

Halmi Ferencz árvái javára: Herszényi Giza, Berta, Károly és Andor 2 frt.

*

A *bölcsüde* javára *Miletz* Elza 60 kr. — A már eddig kimutatott 284 frt 45 krral együtt 285 frt 5 kr.

Ezen összegek ki vannak mutatva a »*Nemzet*« című politikai napilapban.

Az *Ég áldása* legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.

*

Levél Forgó bácsihoz!

Kedves Forgó bácsi!

»*Kis Lap*«-jában olvasván a felszólítást, mi is akartunk hozzájárulni *Táncsics* elaggott író nyomorának enyhítéséhez. Elhatároztuk tehát, hogy belépti díj mellett színi előadást tartunk, mi végből a »*Kis Lap*«-ból »A rokon« című darabot választottuk.

Kétszeri fellépésünk 24 frt bevételt eredményezett, dacára, hogy a nézőközönség csak szüleinkből, rokonaink- és tanuló társainkból állott; de többek által teljesített felülfizetések eredményezték a szép összeget, melyet is Forgó bácsinak a mai napon postautalvány mellett további intézkedés végett megküldök.

Örülünk, hogy csekély erőnkkel mi is hozzájárulhatunk e nemes czélhoz. Nyujtsa át ez összeget az öreg *Táncsics* párnak azon óhajunk kíséretében, hogy addig, míg életöknek az Isten kedvez, nyomort és szükségét ne érezzenek!

Tisztelettel maradván Forgó bácsinak a »*Kis Lap*« szorgalmas olvasója, a közreműködők nevében

Stokowski Ella

Kassa, 1884. ápr. 1-én.